

consumption habits following the full-scale invasion of Ukraine by Russia. The study highlights how Russian media content influences the perception of cultural values, national identity, and social attitudes among youth, who constitute the most active group of digital media users. The research methodology is based on sociological surveys, content analysis, and correlation analysis of data. The collected data indicate a significant decline in the popularity of Russian content among youth, driven by patriotic sentiments, increased trust in Ukrainian sources of information, and heightened critical awareness of propaganda. The study's findings emphasize the necessity of promoting Ukrainian cultural products, enhancing media literacy, and creating attractive alternatives to Russian content. Particular attention is given to recommendations for educational institutions and cultural organizations aimed at supporting information security and fostering a nationally oriented digital environment.

Key words: Russian-language content, Ukrainian youth, cultural orientations, media literacy, information security, sociocultural impact.

UDC: 316.7:004.738.5(477)

THE IMPACT OF RUSSIAN-LANGUAGE CONTENT ON THE CULTURAL ORIENTATIONS OF UKRAINIAN YOUTH

Balatsko Sofiia – Head of socio-cultural projects of the NGO
«Center for Social Development and Initiatives»

Sverdliuk Dmytro – Chairman of the Board of the NGO
«Center for Social Development and Initiatives», Kyiv

The aim of this research. The aim of this research is to investigate the impact of Russian-language content on the cultural orientations of Ukrainian youth in the context of the ongoing information warfare and globalization. It seeks to analyze changes in media consumption habits and their influence on cultural values, national identity, and social attitudes among young audiences, while also proposing strategies to mitigate the negative effects of foreign propaganda.

The results of the study. The study revealed a substantial decrease in the consumption of Russian-language content among Ukrainian youth after the full-scale invasion of Ukraine. This decline is attributed to heightened patriotic sentiments, increased trust in Ukrainian information sources, and growing critical awareness of propaganda. The findings underscore the need for promoting Ukrainian cultural products and fostering media literacy to build resilience against manipulative content.

The novelty of this study. The novelty of this study lies in its comprehensive exploration of the sociocultural implications of media consumption in a war-affected context. By addressing the intersection of national identity, media literacy, and cultural resilience, the research provides new insights into how youth can be influenced and empowered within a digital media landscape dominated by foreign narratives.

The research methodology. The research employs a mixed-methods approach, combining sociological surveys, content analysis, and correlation analysis to examine the preferences and behaviors of Ukrainian youth regarding media consumption. This methodology ensures a robust and multi-dimensional understanding of the factors influencing cultural orientations and information security.

The practical significance of this study. The practical significance of this study lies in its potential to inform policymakers, educators, and cultural organizations about effective strategies for combating the influence of manipulative media content. The recommendations include developing media literacy programs, supporting the creation of high-quality Ukrainian cultural products, and fostering a national digital ecosystem that strengthens cultural identity and information security.

Key words: Russian-language content, Ukrainian youth, cultural orientations, media literacy, information security, sociocultural impact.

Надійшла до редакції 25.11.2024 р.

УДК 7.091:39(477.86):78[008:159.923.2(=161.2)

ЕТНОФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ ПРИКАРПАТТЯ В КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Василь Озорович – аспірант Навчально-наукового інституту мистецтв,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ
<http://orcid.org/0009-0003-8692-1977>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.900>
vasyl.ozorovych.22@pnu.edu.ua

Ольга Фабрика-Процька – доктор мистецтвознавства, професор, професор
кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ, Україна,
професор кафедри музики Інституту музичного і художнього мистецтва
Пряшівського університету в Пряшеві (Словаччина)
<http://orcid.org/0000-0001-5188-1491>;
olga.fabryka-protska@pnu.edu.ua
olga.fabrykaprotska@unipo.sk

Комплексно представлено панораму етнофестивалів Івано-Франківської області з огляду збереження культурної ідентичності у контексті духовно-мистецької культури України. Зазначено, що протягом останніх десятиліть на території Івано-Франківській області розвиток етнофестивального руху набирає обертів, щоразу вдосконалюючись в організаційній, професійній та комерційній сферах. Розглянуто найбільш популярні етнофестивали, серед яких – «Гуцульський міжнародний фестиваль», «Родослав», «Писанка», «Коломийка», «Коляда на Майзлях», «Різдво в Карпатах», «Карпатська Дримба» та ін. Доведено, що етнофестивальний рух, незважаючи на складні реалії сьогодення, сприяє збереженню та популяризації традиційної народної культури, виховуючи нове покоління українців на засадах національних традицій.

Ключові слова: етнофестиваль, Прикарпаття, Гуцульщина, культурна ідентичність, традиції, фольклор, ремесла.

Актуальність дослідження теми. Незважаючи на складні для України реалії сьогодення, питання вивчення та збереження духовної та матеріальної спадщини країни завжди було і залишається актуальним. Досліджуючи Карпатський регіон, варто констатувати, що він є унікальним, адже синтезує в собі етнофестивальний рух із туристичною інфраструктурою. Відвідувачами таких дійств найчастіше стають місцеві мешканці та гості міста, які приїжджають на відпочинок у гори, що сприяє розвитку нового напрямку етнофестивального, етнографічного туризму, який нині активно розвивається в Українських Карпатах. Враховуючи соціокультурні, політичні, економічні чинники, протягом трьох десятиріч в Україні динаміка розвитку проведення фестивального руху часто змінювалась. У зв'язку з цим, актуальність дослідження визначається вагомістю духовної та матеріальної культури Прикарпаття, бажанням пізнавати власну історію з огляду її естетичного, морально-виховного, світоглядного потенціалу, а також як способу відродження та популяризації національної культурної ідентичності українців. Окремі аспекти розвитку фольклорних фестивалів України висвітлені у працях багатьох науковців. Однак, узагальнюючого комплексного дослідження динаміки розвитку етнофестивалів Прикарпаття останніх десятиліть на сьогодні немає, що й зумовило актуальність теми нашої розвідки.

Мета статті полягає у комплексному висвітленні *етнофестивального руху* Прикарпаття в аспекті збереження культурної ідентичності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останніх десятиріч фестивальна тематика доволі часто висвітлюється мистецтвознавцями, серед яких В. Дутчак [12], С. Виткалов [3], С. Чернецька [42], Н. Главацька [4], О. Сичова [31], О. Фабрика-Процька [36, 37, 38, 39] та багатьох ін. У своїх напрацюваннях науковці розкривають різні аспекти культурного та соціального значення фестивального руху. Зокрема, проблематиці функціонування сучасних фольклорних фестивалів на західному пограниччі України в контексті міжкультурної комунікації присвячені окремі статті В. Дутчак.

У розвідці «Фестивальний рух як культурний феномен сучасності: аналіз регіонального вектора» С. Виткалов розкриває «<...>причини посилення інтересу до сфери культури в сучасних умовах, зокрема й до фестивальних заходів, що організуються на Рівненщині, виявляються їх культурний ефект, призначення і роль фестивального руху загалом у структурі культурно-дозвілєвої діяльності в сучасній Україні» [3]. Для повноти висвітлення матеріалу автор подає порівняльні характеристики фестивалів, організованих у різних регіонах країни тощо.

У дослідженні «Етнофестивальний розквіт кінця XX – початку XXI ст., як неодмінна складова фольклорного руху України» А. Фурдичко розглядає значення поняття «фестиваль». Розвідки С. Чернецької окреслюють сучасний стан розвитку фольклорно-фестивального руху, його поліфункційність тощо [42; 144-151]. Продовжуючи думку дослідниці, можна відзначити, що етнофестивали репрезентують фольклорне багатство, духовно-матеріальні цінності народу. У розвідці «Фестиваль «Лемківська ватра» як важлива складова мистецької українсько-польської співпраці», що розкриває питання культур і народів на пограниччі, О. Фабрика-Процька констатує, що фестивальний рух об'єднує як засади традиційного – у презентації, відродженні, відтворенні глибинних сакрально-ментальних явищ етносу, так і видовищного – у притаманному власне фестивалю характері дійства. Така подія стає святом і для учасників, і для глядачів, які є безпосередніми співтворцями процесу розгортання фестивальних форм [39].

Вклад основного матеріалу. Розмаїття жанрів та проявів, неоднорідністю організаційних форм, функціональною різноплановістю, розвитком урбанізованого середовища, що об'єднує населення міст і сіл, масштабністю і відображенням інтеграційних процесів характеризується в наш час регіональна народна творчість українців [39; 146-147]. Однією з дієвих форм впливу на сучасний простір є започатковані і впроваджені в Україні протягом останніх трьох десятиліть етнофестивали, які «...спрокували своєрідний попит на традиційну субкультуру, створили простір для культурних стартапів, що дало можливість культурно-мистецьким інституціям та громадським об'єднанням, загальноосвітнім і мистецьким школам, а також дошкільним закладам безпосередньо увійти в поле впливу автентичної традиційної культури» [21; 126-134]. Такі імпрези сприяють обміну досвідом та

здобутками, є своєрідним феноменом, що розвиває та дає змогу зміцнити культурний простір та взаємозв'язок між регіонами, областями, спонукає до активної діяльності різних верств населення тощо.

Етнофестивалі мають у собі як аматорський, так і професійний або синтезований характер, жанрову типологію, різноманітні особливості. В процесі проведення фольклорних заходів відбуваються процеси т. зв. «взаємодії між представниками різних етносів, а саме: набуваються певні навички і знання про музичні традиції субетносів та етносів, їх сприйняття, розуміння. Фольклорно-етнографічні фестивалі, що охоплюють різні види народного мистецтва, часто пов'язані з культурно-туристичними завданнями певного регіону і становлять окремий напрям фестивального руху» [37; 262].

Протягом останніх десятиріч на території Західної України поширення набувають фестивалі під відкритим небом. Засоби масової інформації завжди оперативнo висвітлюють такі імпрези. Часто науковці підкреслюють приналежність фестивалю до явища свята. Погоджуємося з цією думкою. Важливою функцією фестивалів є комунікативність, адже в сучасних умовах організація та проведення фестивалів «компенсують недостатню активність проявів інших складових культурно-мистецького поля соціокультурного простору», – зазначає О. Сичова [31; 53]. С. Чернецька визначає типи фестивалів, зокрема: за сезонністю – зимові, літні, міжсезонні; за спеціалізованою організацією (програмою) фестивалю – етнокультурні (етнографічні, національних культур, фольклорні та ін.); мистецькі (естрадні, театральні, циркові та ін.); гастрономічні (винні, кавові, чаєві, пивні, медові, вареникові, бринзові, банушові, ріпові тощо); історичної реконструкції (рицарські турніри, теренові ігри, анімаційні ігри – «жива історія»); музичні (джазу, класичної музики, автентичної музики, хорових колективів тощо); професійні свята (вівчарів, ковалів, лісорубів, виноградарів, пасічників, рибалок, авіаторів, байкерів, кобзарів, лірників тощо) [43].

Мета фольклорних етнофестивалів – збереження, відродження та популяризація культурно-мистецької спадщини України. Серед функцій переважає навчально-виховна, де поряд із вокальними, інструментальними, тетральними, хореографічними платформами відбуваються майстер-класи, різноманітні виставки ужиткового мистецтва, ігрові змагання, читання віршованого слова, тематичні міні-вистави та конкурси. Усе це збагачує та розвиває мистецький потенціал як учасників, так і присутніх. Безперечно, все це орієнтується переважно на приватне фінансування, що підтверджує соціокультурну функцію фольклорного фестивалю як явища [41; 1003].

Науковці поділяють мистецькі, зокрема етнофестивалі на різні типи та ряд ознак (місце проведення, орієнтованість на певні види мистецтва, періодичність проведення, види фінансування, засновники, жанри, статус (міські, обласні, регіональні, всеукраїнські, міжнародні) та ін [31; 56]. Варто наголосити, що переважно малі й середні міста, зазвичай, визначають характер культурних і мистецьких процесів у регіонах сучасної України.

У палітрі фольклорно-етнографічних фестивалів Прикарпаття протягом десятиріч простежуються процеси взаємодії різнонаціональних і різноетнічних впливів. Івано-Франківська область популяризує чималу кількість фольклорних та етнографічних імпрез, що дає можливість побачити і відчувати специфіку місцевого населення, їх духовної і матеріальної сфер життєдіяльності. Для проведення кожного фестивалю використовуються потенціал кожного селища, смт чи міста. Чимало місць мають статус курортних, а це додає особливої привабливості для гостей та усіх присутніх (Надвірнянський, Верховинський, Косівський, Коломийський та інші райони Івано-Франківщини).

Часто етнофестивалі в курортних місцях мають конкретно визначені етнічні орієнтири (гуцульський, лемківський, чи етнографічних груп Західної України та ін.) або з конкретними назвами – «Писанка», «Коломийка», «Родослав», «Коляда на Майзлях», «Черемош-фест», «Різдво в Карпатах», «Відгомін Бескидів», «Карпатська Дримба», «Гуцульський міжнародний фестиваль», Регіональний гуцульський фестиваль троїстих музик імені Василя Могура» та ін.

На Івано-Франківщині функціонує декілька типів етнофестивалів: загальнорегіональні, культурно-мистецькі та професійно-фахові. В переважній більшості регіональним етнофестивалям притаманний своєрідний комбінований вигляд, де поряд із виступами мистецьких колективів присутні можуть побачити ярмарки виробів різних народних ремесел.

Фестивалі є однією з особливих граней розвитку етнотуризму Івано-Франківської області. Етнофестивалі Прикарпаття беруть початок із кінця 1990-х р. та впродовж 30 років набрали чималої популярності серед населення. В переважній більшості вони відбуваються щорічно [9]. За висловом В. Федорака, етнофестивалі є одним із головних елементів етнотуризму в краї, оскільки дають змогу досягнути туристам місцеву автентичність. Започаткування і проведення фестивалів на території Галицької Гуцульщини, Івано-Франківської Бойківщини, Опілля та Покуття упродовж досліджуваного періоду різнилося і різнилося за часом, формою і змістом. Безумовно їх динаміка та особливості проведення залежала і залежить від туристичного потенціалу території, від розуміння тієї чи іншої громади власної етнографічної своєрідності та сприяння цьому з боку місцевої влади [40].

Переважає більшість етнофестивалів відкривається святковим парадом (видовищною ходою) представників адміністрації, гостей, учасників в автентичному вбранні під музичний акомпанемент та спів. Іноді у назвах локацій під час імпрези використовується місцевий діалект, відчутний міжкультурний вплив та ін.

Серед відомих на Прикарпатті є Міжнародний фольклорний фестиваль етнографічних регіонів України «Родослав», першу презентацію якого проведено 11–14 жовтня 2001 р. в Івано-Франківську завдяки сприянню обласної і міської влади та організаційно-творчої підтримки Міністерства культури і мистецтв України [22]. Мета заходу – відродження та збереження традицій і обрядів, що побутували в гуцулів, бойків, лемків, покутян, опілян, буковинців, подолян, поліщуків, слобожанців, кубанських козаків. Серед головних завдань етнографічного фестивалю «Родослав» – виявлення спільних джерел виникнення і розвитку звичаїв, сприяння успішному втіленню в життя народної творчості та популяризації її шляхом ознайомлення з художніми колективами, окремими виконавцями та майстрами декоративно-ужиткового мистецтва [10; 16]. Варто зазначити, що VI Міжнародний фольклорний фестиваль етнографічних регіонів України «Родослав» присвячений 100-річчю Соборності України. Серед організаторів фестивалю – навчально-методичний центр культури і туризму Прикарпаття які запросили взяти участь народні колективи та майстрів народної творчості із Запоріжжя, Харькова, Краматорська, Закарпаття, а також Словаччини, Польщі, Румунії. Варто зазначити, що акцент на популяризації українських різдвяних традицій та посилення інтересу молоді до української коляди відображено у багатьох культурно-мистецьких заходах Івано-Франківська, зокрема («Розколяда», Парад новорічних вертепів, конкурс Маланок «Від Василя до Василя», святкове дійство «Хай святиться Йорданська водиця») на Вічевому майдані міста.

Щороку яскраві виступи церковних та кафедральних хорів, аматорських хорових колективів із метою відновлення, збереження і популяризація колядок, щедрівок та розвитку духовного вокально-хорового мистецтва загалом можна вповні почути і побачити в рамках Міжнародного різдвяного фестивалю «Коляда на Майзлях» в будові церкви Христа Царя при монастирі о. Василян УГКЦ, що традиційно щороку з успіхом проходить в Івано-Франківську. С. Онишук назвала «Коляду на Майзлях» справжньою різдвяною візиткою Прикарпаття: «... Метою цього фестивалю є відродження багатогранної духовної спадщини нашого краю під час Різдва Христового, відновлення, збереження та поширення різдвяних традицій, коляд, щедрівок; розвиток духовного вокально-хорового мистецтва. Фестиваль сприяє співпраці та укріпленні зв'язків між різними християнськими спільнотами в Україні та поза її межами. Серед учасників Різдяного дійства є мистецькі колективи Івано-Франківська та області, з Донецької, Запорізької, Харківської, Волинської областей, а також із Латвії, Литви, Польщі» [23]. Хорові колективи Румунії, Нідерландів, Колумбії виступили в онлайн-режимі. Цей захід відбувається щороку у храмі, адже коляда є своєрідною молитвою до Ісуса Христа.

6 – 8 травня 2016 року в Івано-Франківському краєзнавчому музеї пройшов показ низки фотовиставок країн-учасниць заходу у рамках проведення Міжнародного мистецького фестивалю країн Карпатського регіону «Карпатський простір» («Carpathian SPACE»), заснований Національною оперетою України за сприяння Міністерства культури України та підтримки Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

У серпні 2018 р. на території Парку культури і відпочинку ім. Т. Шевченка відбувся Фестиваль культур Global Village – Міжнародний фестиваль представлення культур різних країн світу Департаментом молодіжної політики та спорту [18]. Також традиційні ремесла (різьбярство по дереву, ткацтво, різноманітні види вишивки, писанкарство, ковальство, гончарство, лозоплетіння, твори художнього мистецтва, ліжникарство), а також святковий концерт за участю мистецьких колективів міста та районів можна побачити в Івано-Франківську під час проведення Фестивалю народного прикладного мистецтва «Карпатський вернісаж».

У грудні 1989 р. у с. Корнич Коломийського р-ну Івано-Франківської обл. з ініціативи місцевого районного відділу культури започатковано фестиваль «Коломийка», який, зокрема 22 липня 2012 р. проходив у с. Королівка Коломийського р-ну. Саме XIII Міжнародний фольклорно-етнографічний фестиваль «Коломийка» налічував майже 40 колективів із Прикарпаття, Буковини, Львівщини, Закарпаття, а також Польщі та Румунії [40].

Туристична інфраструктура м. Яремче також славиться регіональними етнофестивалами, зокрема, починаючи з 1990 р. тут щорічно проводять фестиваль колядок та щедрівок «Різдвяні передзвони», гаївок «Великодні передзвони», регіональний фестиваль «Полонинська ватра», Різдвяної автентичної коляди «Христос родився, Славте!», «Гуцульське весілля» [40].

Багатоманітні та колоритні етнофестивали й на території Рожнятівського р-ну Івано-Франківської обл. («Бойківська ватра», «Кличе зелена неділя» та ін.

Окремі культурно-мистецькі фестивалі проводяться на Калушині, а саме фольклорно-етнографічне свято «Співочий гай» за участю художніх колективів та окремих виконавців. Слід зазначити, що найбільше етнофестивалів загально регіонального рівня відбувається на Галицькій Гуцульщині. Культовою подією називають науковці Міжнародне гуцульське дійство – фольклорно-етнографічний фестиваль, що проводять щорічно в одному з міст Гуцульщини. Незмінною умовою заходу залишається використання гуцульського автенту, говірки й атрибутики [40].

Оригінальний фестиваль «Писанка», метою якого є популяризація писанки як національного символу Великоднього християнського дійства, заснований 2004 р. місцевою радою у м. Коломия. Проведення цієї імпрези відбувається традиційно після Великодніх свят на центральній площі біля Музею писанкового розпису. Під час проведення свята організовують виставки-продаж, святкові концерти та ін. [34].

Від 27–28 вересня 1991 р. у смт. Верховина Івано-Франківської обл. бере свій відлік Міжнародний Гуцульський фестиваль. Серед учасників були мистецькі колективи з Польщі, Румунії, Німеччини, Великобританії, США та інших країн. Другий і Третій форуми проводилися, відповідно, у Вижниці на Чернівецькій та Рахові – на Закарпатті, а Четвертий Гуцульський фестиваль проходив знову у смт Верховина 7–9 жовтня 1994 р. Паралельно з фестивалем відбувся з'їзд Всеукраїнського об'єднаного товариства «Гуцульщина» та обласні змагання під назвою «Гуцульські ігри», приурочені відкриттю у селищі новозбудованого стадіону [40]. На святковій сцені свою майстерність демонстрували гуцульські самодіяльні колективи, зокрема: «Гуцулія» з м. Коломиї, ансамблі з с. Віпче Верховинського району Івано-Франківської області, «Черемшина» із м. Вашківцеь Вижницького району Чернівецької області, фольклорний ансамбль санаторію «Перлина Прикарпаття» м. Трускавця Львівської області та ряд інших [5; 1–2].

22–24 вересня 2000 р. фольклорно-етнографічне свято «Коломийка» відбулось у рамках Х Міжнародного гуцульського фестивалю, якому передувала зіркова естафета фестивального вогню шляхами Буковинської, Галицької і Закарпатської Гуцульщини. Понад 200 фольклорних колективів гуцульського краю, багатьох областей України та інших країн задіяно у дійстві [16; 2]. Тоді ж проведено міжнародну конференцію «Музика Галичини», конкурс дитячих колективів художньої самодіяльності, а на Воскресінецькій горі, поблизу м. Коломия, діяв туристичний табір «Гуцулія молода». Справжньою родзинкою дійства стало гуцульське традиційне весілля [28; 33].

Міжнародний XI гуцульський фестиваль організовано у Верховині, а XII – відбувся 6–8 вересня 2002 р. у Косові Івано-Франківської обл. Наступні XIII, XIV і XV гуцульські фестивалі приймали учасників та гостей у Вижниці, Путилі Чернівецької і Рахові Закарпатської областей [28; 42–49].

Популярними, особливо серед молоді, є етнічно-музичні фестивалі, серед яких виділяється щорічний Міжнародний фестиваль етнічної музики і лендарту «Шешори», започаткований 2003 р. в однойменному селі Шешори Косівського р-ну Івано-Франківської обл. Відомими у смт Верховина є регіональні Фестиваль-конкурс гуцульських танців ім. Я. Чуперчука і В. Шинкарука та Фестиваль-конкурс гуцульської музики ім. В. Грималюка (Могура). Фестиваль «Коломийка 2006» відбувся в рамках XVI Міжнародного гуцульського фестивалю 26–27 серпня 2006 р. у смт Печеніжині Коломийського р-ну Івано-Франківської обл. на поляні місцевого парку. Цікавою та неповторною була програма імпрези. Присутні мали можливість бачити на сцені гуцульські музичні та хореографічні колективи, інсценізацію автентичних народних обрядів, наповнені давніми коломийками і народними танцями [27]. Також у м. Коломия 25 серпня відбувся круглий краєзнавчий стіл «Коломийська Гуцульщина», на якому виголошені фольклорні, етнографічні, діалектологічні, мистецтвознавчі повідомлення. XVII, XVIII, XIX, XX і XXI міжнародні форуми гуцулів проведені в Яремчі, Вижниці, Косові, Верховині і Путилі [40].

У містечку Косів 2002 році вперше проведено етнофестиваль «Різдво в Карпатах», а починаючи з 2006 року щорічно у с. Прокурава колоритно проходить етнофестиваль «Зелені свята на Гуцульщині».

Популярним на Прикарпатті є фестиваль «Писанка», який у 2007 р. налічував 450 мистецьких аматорських колективів, 70 майстрів народної творчості та 50 писанкарів і отримав статус обласного [8; 1–2], а в 2011 р. цей захід отримав статус Всеукраїнського фольклорного фестивалю.

При Музеї етнографії на території Національного заповідника «Давній Галич», починаючи з 2011 р., щороку проводиться етнофестиваль «Галицька брама». Організатори мистецького дійства – Управління культури Івано-Франківської облдержадміністрації, Галицька районна держадміністрація та Музей народної архітектури і побуту Прикарпаття Національного заповідника «Давній Галич». Мета – популяризація, збереження та розвиток культури, традицій, ремесел і фольклорно-етнографічної творчості Івано-Франківщини. Свої традиції на ньому представляють чотири етнографічних регіони Прикарпаття: Опілля, Бойківщина, Гуцульщина і Покуття. У програмі фестивалю – показ звітів про роботу музейних закладів області, міні-виставки своїх експозицій. «Обов'язковою складовою фестивальної програми є виступи фольклорних колективів з Гуцульщини,

Бойківщини, Опілля і Покуття. Кожен музей демонструє окремий рекламний стенд з презентаційною інформацією і рекламною продукцією, флаєрами, сувенірами, буклетами та ін.» Таким чином, варто погодитись із думкою Н. Главацької, що «...саме цей етнофестиваль в Івано-Франківську поєднує у собі декілька типів форумів і виявляється як фестиваль-показ традицій народу у його локальному історико-етнографічному зрізі; фестиваль історичної реконструкції, що демонструє автентичні звичаї народу (галицькі великодні обряди) і фестиваль-презентація сучасної трансформації етнотрадиції [4]. Прикарпаття є справжнім центром й професійно-фахових етнофестивалів.

7 серпня 2021 року відбувся регіональний фольклорно-етнографічний фестиваль «Татарівська ватра» (с. Татарів), а 28 серпня цього ж року у селище Грабів етнографічно-гастрономічний фестиваль «Ситий Бойко». З метою відродження, поширення, популяризації української культури, національних традицій, звичаїв і обрядів різдвяно-новорічного циклу, туристичного потенціалу на Івано-Франківщині є щорічно обласний відкритий фестиваль народної творчості «Різдво в Карпатах», «Татарівська ватра» (с. Татарів).

Висновки. Отже, фестивальна міжкультурна комунікація вирішує чимало завдань духовного, морально-естетичного, ціннісного, гуманістичного характеру. Окрім спілкування, позитивних емоцій, тут відбувається взаємний обмін культурною інформацією, що сприяє взаємоповазі та взаєморозумінню між народами. Протягом історичних епох етнографічні регіони України, зокрема Західної її частини, становили невичерпне джерело автентики. Чи не найбільше зацікавлення науковців, зокрема – істориків, фольклористів, етнографів завжди вабить народна-інструментальна, танцювальна та пісенна культура краю, багатство народних промыслів, традицій, звичаїв, мовних діалектів тощо. Традиційний фольклор, музичний інструментарій, народна пісенна та танцювальна культура, будучи носієм духовної культури українців всупереч згасанню, намагається зберегти до сьогодні стилеутворююче, прикладне та сучасні форми функціонування. Таким чином, етнофестивалі сприяють діалогу між регіонами та країнами, демонструючи національні й етнокультурні здобутки, вони стають проявом нових відносин зі слухачем, який нерідко залучається до дійства, що відбувається [38; 213]. Безперечно, організація та проведення етнофестивалів на Івано-Франківщині дає можливість зрозуміти та глибше пізнати місцеві традиції, ремесла, інструментальну, пісенну та танцювальну культуру місцевого етнографічного колориту.

Перспектива подальших досліджень теми. Окрім фольклорно-етнографічних імпрез, набувають розвитку фестивалі *етнографічні* (Міжнародний гуцульський фестиваль, «Родослав», «Галицька брама», «Покутське Яблуко»), а також *мистецькі* (Міжнародний мистецький фестиваль країн Карпатського регіону «Карпатський простір»), *музичні* (Міжнародний фестиваль духових та естрадно-духових оркестрів «Сурми гір», Обласний фестиваль оркестрів народних інструментів «Кобзареві струни», Міжнародний фестиваль карильйонного і дзвонів мистецтва «Дзвони Ясної гори єднають усіх»), *декоративно-прикладні* (Фестиваль автентичного одягу і традицій «Лудине», Фестиваль народної творчості «Вільха», Фестиваль-конкурс «Мальований дзбаник», а також виставка-ярмарок робіт народних майстрів «Прикарпатський вернісаж», Вернісаж гуцульських ліжників «Барвограй», Міжнародний фестиваль ковальського мистецтва «Свято ковалів») *етнічно-кулінарні* («Станіславська мармуляда», «Гуцульська бриндзя», Свято бойківського меду і ремесел), *театральні* (міжнародний фестиваль актуального мистецтва «Porto Franko», «Гоголь-фест», Всеукраїнський театральний фестиваль «Коломийські представлення») *туристично-краєзнавчі* («Сальви лицарській звитязі») багато та інших, які варто розглянути у наступних розвідках.

Однак, на жаль, складні, часто трагічні обставини сьогодення в Україні (пандемія, АТО, війна з російським агресором призупинили проведення окремих мистецьких фестивалів не лише на території Прикарпаття, а по країні загалом.

Список використаної літератури:

1. Бучко Ж. Народні звичаї та традиції населення українських Карпат у контексті фестивального туризму. URL : https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiCwqyd9d_3AhUGGewKHTLcCS0QFnoECAoQAQ&url=https%3A%2F%2Farcher.chnu.edu.ua%2Fbitstream%2Fhandle%2F123456789%2F3203%2Fbuchko_tezu.doc%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&usq=AOvVaw2vo1x-8zMLqr3XkDn5eK5P
2. Верховина вітає всіх учасників і гостей гуцульського фестивалю [перший фестиваль гуцульського фольклору]. *Верховинські вісті*. 1991. 27 вересня. № 78. С. 1–3.
3. Виткалов С. В. Фестивальний рух як культурний феномен сучасності: аналіз регіонального вектора. *Культура України*. Серія: Культурологія, 2016. Вип. 52. С. 182–190. URL : https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura52/22.pdf. Виткалов С. В. Вища гуманітарна освіта і просторі регіональних культурних практик: історико-прикладний вимір: монографія. Publishing House of RSEC, Poznań, Poland Півне : ФОП «Брегін А.Р.», 2024. 887 с.
4. Главацька Н. Етнофестивалі на території українських скансенів: культурно-просвітницький аспект. URL: <https://www.pyrohiv.com/activities/etnofestivali-na-teritorii-ukrainskikh-skanseniv-kulturno-prosvitnitskiy-aspekt.html>

5. Горян Д. Знову фестиваль у Верховині [про IV Гуцульський фестиваль]. *Верховинські вісті*. 1994. 8 жовт., С. 1–2.
6. Грабовецький М. Хай пісня лине без упину: про незвичайний пісенний конкурс у гуцулів URL : <https://versii.if.ua/novynu/hay-pisnya-line-bez-upinu-pro-nezvichayniy-pisennyi-konkurs-u-gutsuliv>.
7. Гришина К. Дитячий фестиваль «Орелі» зібрав сотні учасників з усієї України. *День*. Київ, 2010. № 88. С. 1-3.
8. Грушевська М. Фестиваль «Писанка – 2007» [про проведення Першого обласного фестивалю «Писанка – 2007» у м. Коломиї]. *Коломийський вісник*. 2007. 18 трав. С. 1–2.
9. Гуцульщина від першого до двадцятого фестивалю. *Український журнал всегуцульської єдності і відродження* (спец. випуск). *Верховина*, 2012. Ч. 65. 64 с.
10. Довідник учасника фестивалю [II Міжнародний фольклорний фестиваль етнографічних регіонів України «Родослав», що відбувся 21–22 верес. 2001 р. в Івано-Франківську]. Івано-Франківськ, 2001. 76 с.
11. Другий міжнародний фольклорний фестиваль етнографічних регіонів України «Родослав» URL: www.karpaty.com.ua/rizne/...rodoslav/info.htm.
12. Дутчак В. Сучасні фольклорні фестивалі на західному пограниччі України в контексті міжкультурної комунікації. На *pograniczach o stosunkach spoleczenych i kulturowych* / redakcia naukova: R. Lipelt. Sanok: Panstwowa Wyzsza Szkola Zawodowa im. Jana Grodka w Sanoku, 2018. С.161-172.
13. Дьячкова О. Фестивальні палімпсести. *Критик*, 2001. № 10 (48). URL: www.kritiki.net/.../festivalni-palimpsesti-chastina.
14. Івано-Франківська область. Lyubosvit. URL : <https://lyubosvit.com.ua/ua/region/ivano-frankovskaya-obl/>
15. Івано-Франківщина фестивальна. URL : <https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/uploaded-files/ivano-frankivshchina-festivalna-t.pdf>.
16. Кірашук Д. Україна починається з Криворівні [про літературно-мистецьке свято «Криворівня – 2000»] *Верховинські вісті*. 2000. 29 вересня. № 40. С. 2.
17. Котилася фестивальна писаночка [про організацію Всеукраїнського фестивалю «Писанка – 2013» у м. Коломиї]. *Вільний голос*. 2013. 16 трав. С. 1, 3.
18. Культурно-мистецькі заходи. Перелік фестивальних та спортивних заходів на 2018 рік. URL: <https://mvk.if.ua/events/46582>
19. Кучина Н. Фестиваль як феномен. *Культура України*. Вип. 65. 2019, С.57-68. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/d36b/e0263d35ee29813ca05f4f57d6bb34c5823a.pdf>
20. Лапчук О. О. Етнофестивалі як засіб формування національної парадигми міської культури (на прикладі фестивалів Луцька). *Young scientist*. №11(38), November, 2016. С. 271-274.
21. Левчук Я. Традиційна українська дитяча субкультура Кодимщини в просторі етнофестивалю. *Культурологічна думка*, 2019. № 15. С.126-134. URL : https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjUq4jktub3AhVUuKQKHdpwBAkQFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.culturology.academy%2Fwp-content%2Fuploads%2F2FKD15_Levchuk.pdf&usg=AOvVaw1kR91EHBom-d7jPSoikTp
22. Міжнародний етнографічно-фольклорний фестиваль «Родослав» пройде в Івано-Франківську. URL : <http://paralleli.if.ua/news/20986.html>.
23. Онишук С. Коляда на Майзлях» – це справжня різдвяна візитівка Прикарпаття. Go.ua Офіційні сайти України. URL : <https://www.if.gov.ua/news/svitlana-onishchuk-kolyada-na-majzlyah-ce-spravzhnya-rizdviana-vizitivka-prikarpattya>.
24. Отта О. У Коломиї відбувся фольклорний фестиваль «Писанка» [про проведення VIII Всеукраїнського фольклорного фестивалю «Писанка» у м. Коломиї]. *Коломийські вісті*. 2015. 30 квіт. Ч. 7 (240). С. 1.
25. Палумбо де Віво І. Теоретичні аспекти висвітлення культури Гуцульщини в творах образотворчого мистецтва. Поняття «Гуцульського феномену». URL : <https://nz.lviv.ua/archiv/2014-6/44.pdf>
26. Перше десятиріччя Гуцульщини [про з'їзд Всеукраїнського об'єднання товариства «Гуцульщина» у Верховині]. *Верховинські вісті*. 2000. 29 вересня. № 40. С. 2, 6.
27. План заходів на Івано-Франківщині. URL : <http://rtic.if.ua/objects/r4/1160.html>.
28. Плахта В. Гуцульщина від першого до двадцятого фестивалю. 2012. 63 с.
29. Розпорядження облдержадміністрації від 27.12.2021 року № 935 «Про культурно-мистецькі заходи в області у 2022 році» URL: www.if.gov.ua/?q=print&id=140.
30. Самошина А. Фестивальний рух: куди прямуємо? «День поспілкувався з музикантами-учасниками «Країни мрій». А. Самошина. - 2010. 9 липня. Режим доступу. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/festivalniy-ruh-kudi-pryamuiemo>
31. Сичова О. В. Мистецькі фестивалі в соціокультурному просторі малих і середніх міст сучасної України: дис... канд. миств.: 26.00.01 / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2015. 160 с.
32. Соколівський М. «Свято хліба» з патріотичним спрямуванням. URL : <http://www.galychyna.if.ua/>
33. Топорницька М. Суспільно-географічні перспективи розвитку та урізноманітнення системи фестивального туризму у Карпатському регіоні. *Вісник Львів. ун-ту. Серія географічна*. 2013. Вип. 43. Ч. 1. С. 281–287.
34. У Коломиї заборонили проводити фестиваль «Писанка». УКРІНФОРМ. 30.04.2021. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3238583-u-kolomii-zaboronili-provoditi-festival-pisanka.html>.

35. У серпні на Прикарпатті відтримить 12 фестивалів 27.07.2021. URL: <https://kurs.if.ua/culture/u-serpni-na-prykarpatti-vlashtovuyut-12-festyvaliv/>
36. Фабрика-Процька О. Народна музична культура лемків і русинів Карпатського регіону: традиція, трансформація, ідентифікація: монографія. ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2020. 496 с., 24 іл.
37. Фабрика-Процька О. Пісенна культура лемків України (XX-XXI ст.): монографія. Івано-Франківськ:Нова Зоря, 2013. 328 с.
38. Фабрика-Процька О. Специфіка презентацій народного музичного мистецтва на фольклорних фестивалях українського західного пограниччя. *Народознавчі зошити*. Львів, 2019. № 1 (145). С.208-213. URL : <https://nz.lviv.ua>
39. Фабрика-Процька О. Фестиваль «Лемківська ватра» як важлива складова мистець українсько-польської співпраці. *Народознавчі зошити*. Львів, 2020. № 1 (151). С. 200-206. URL : <https://nz.lviv.ua>
40. Федорак В. Історико-культурні засади становлення і розвитку етнотуризму в Україні 1991–2014 рр. (на матеріалах Івано-Франківської області): дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 /ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника», Івано-Франківськ, 2016. 281 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Fedorak_Volodymyr/Istoryko-kulturni_zasady_stanovlennia_i_rozvytku_etnoturyzmu_v_Ukraini_1991-2014_rr_na_materialakh_I.pdf?PHPSESSID=mj9vgb374e3hqgeb7l22fvosb7
41. Фурдичко А. Етнофестивальний розквіт кінця XX – початку XXI ст. як неодмінна складова фольклорного руху України. *Народознавчі зошити*. № 4 (142), 2018. С. 1000–1008. URL: <https://nz.lviv.ua/archiv/2018-4/24.pdf>
42. Чернецька С. Сучасний український фольклорно-фестивальний рух: роль і місце громадських організацій у його формуванні. *Міленіум*. Вип. 35. Київ: 2010. С. 144-151.
43. Чернецька С. Ю. Фольклорні фестивалі в системі сучасних засобів поширення етнографічної інформації та популяризації культурно-мистецької спадщини. *Вісник ХДАК*. 2011. С. 155-164. URL: <http://kukhsac.in.ua/kultura35/18.pdf>

References

1. Buchko J. Folk customs and traditions of the population of the Ukrainian Carpathians in the context of festival tourism. URL : https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiCwqyd9d_3AhUGGewKHTLcCS0QFnoECAoQAQ&url=https%3A%2F%2Farcher.chnu.edu.ua%2Fbitstream%2Fhandle%2F123456789%2F3203%2Fbuchko_tezu.doc%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&usg=AOvVaw2vo1x-8zMLqr3XkDn5eK5P
2. Verkhovyna welcomes all participants and guests of the Hutsul festival [the first festival of Hutsul folklore].
3. Festival movement as a cultural phenomenon of our time: analysis of the regional vector. *Culture of Ukraine. Series: Culturology*, 2016. Issue 52. С. 182-190. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura52/22.pdf
4. Hlavatska N. Ethnofestivals on the territory of Ukrainian skansens: cultural and educational aspect. URL: <https://www.pyrohiv.com/activities/etnofestivali-na-teritorii-ukrainskikh-skanseniv-kulturno-prosvitnitskiy-aspekt.html>
5. Horyan D. Festival in Verkhovyna again [about the IV Hutsul festival]. *Verkhovyna news*. 1994. October 8. С. 1-2.
6. Hrabovetskyi M. Let the song flow without ceasing: about an unusual song contest among Hutsuls URL: <https://versii.if.ua/novunu/hay-pisnya-line-bez-upinu-pro-nezvichayniy-pisenniy-konkurs-u-gutsuliv>
7. Hryshyna K. Children's festival “Eagles” gathered hundreds of participants from all over Ukraine. *Day*. Kyiv, 2010. № 88. С. 1-3.
8. Hrushevska M. Festival «Pysanka – 2007» [about the First Regional Festival «Pysanka – 2007» in Kolomyia]. *Kolomyia bulletin*. 2007. May 18. С. 1-2.
9. Hutsulshchyna from the first to the twentieth festival. *Ukrainian Journal of All-Hutsul Unity and Revival* (special issue). Verkhovyna, 2012. Issue 65. 64 с.
10. Handbook of the Festival Participant [Second International Folklore Festival of Ethnographic Regions of Ukraine “Rodoslav”, held on September 21-22, 2001 in Ivano-Frankivsk]. Ivano-Frankivsk, 2001. 76 с.
11. Second International Folklore Festival of Ethnographic Regions of Ukraine “Rodoslav” URL: www.karpaty.com.ua/rizne/...rodoslav/info.htm.
12. Dutchak V. Modern folklore festivals on the western border of Ukraine in the context of intercultural communication.
13. Dyachkova O. Festival palimpsests / *Critic*, 2001. № 10 (48). URL: www.kritiki.net/.../festivalni-palimpsesti-chastina.
14. Ivano-Frankivsk festival. *Lyubosvit*. URL : <https://lyubosvit.com.ua/ua/region/ivano-frankovskaya-obl/>
15. Ivano-Frankivsk festival. URL : <https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/uploaded-files/ivano-frankivshchina-festivalna-t.pdf>.
16. Kirashchuk D. Ukraine begins with Kryvorivnia [about the literary and artistic festival «Kryvorivnia – 2000»] *Verkhovyna visti*. 2000. September 29. № 40. С. 2.
17. Festival pysanka rolled [about the organization of the All-Ukrainian Festival “Pysanka - 2013” in Kolomyia]. *Free voice*. 2013. May 16. С. 1, 3.
18. Cultural and artistic events. List of festivals and sporting events for 2018. URL: <https://mvk.if.ua/events/46582>.
19. Kuchyna N. Festival as a phenomenon. *Culture of Ukraine*. Issue 65. 2019, С.57-68. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/d36b/e0263d35ee29813ca05f4f57d6bb34c5823a.pdf>

20. Lapchuk O. Ethnofestivals as a means of forming the national paradigm of urban culture (on the example of Lutsk festivals). *Young scientist*. №11(38), November, 2016. C. 271-274.
21. Levchuk Y. Traditional Ukrainian children's subculture of Kodym region in the space of ethnofestival. *Kulturolohična dumka*, 2019. № 15. C.126-134. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rc=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjUq4jktub3AhVUuKQKHdpwBAkQFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.culturology.academy%2Fwp-content%2Fuploads%2FKD15_Levchuk.pdf&usg=AOvVaw1kR91EHBom-d7jPSoikITp
22. Onyshchuk S. «Carol on the Maisly» is a real Christmas business card of Prykarpattia. Go.ya Official websites of Ukraine. URL: if.gov.ua/news/svitlana-onishchuk-kolyada-na-majzlyah-ce-spravzhnya-rizdvyana-vizitivka-prikarpatyia.
23. Otto O. Folklore festival «Pysanka» took place in Kolomyia [about the VIII All-Ukrainian folklore festival «Pysanka» in Kolomyia]. *Kolomyiski visti*. 2015. April 30. Number 7 (240). C. 1.
24. Palumbo de Vivo I. Theoretical aspects of the coverage of Hutsul culture in works of fine art. The concept of «Hutsul phenomenon».
25. The first decade of Hutsulshchyna [about the congress of the All-Ukrainian Association of the Hutsulshchyna Society in Verkhovyna]. *Verkhovyna visti*. 2000. September 29. № 40. C. 2, 6.
26. Action plan for Ivano-Frankivsk region. The first decade of Hutsulshchyna [about the congress of the All-Ukrainian Association of the Hutsulshchyna Society in Verkhovyna]. *Verkhovyna visti*. 2000. September 29. № 40. C. 2, 6.
27. Action plan for Ivano-Frankivsk region. URL : <http://rtic.if.ua/objects/r4/1160.html>.
28. Plakhta V. Hutsulshchyna from the first to the twentieth festival. 2012. 63 c.
29. Order of the Regional State Administration of 27.12.2001 № 935 “On cultural and artistic events in the region in 2002”. URL: www.if.gov.ua/?q=print&id=140
30. Samoshyna A. Festival movement: where are we heading? «Day talked to musicians participating in the ‘Kraina Mriy’». 2010. July 9. Access mode. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/festivalniy-ruh-kudi-pryamuiemo>
31. Sycheva O. V. Art festivals in the socio-cultural space of small and medium-sized cities of modern Ukraine: Ph. ... Cand. of Arts: 26.00.01 / National Academy of Culture and Arts. Kyiv, 2015. 160 c.
32. Sokolivsky M. “Feast of Bread” with a patriotic orientation. URL : <http://www.galychyna.if.ua/>
33. Topornytska M. Socio-geographical perspectives of development and diversification of the festival tourism system in the Carpathian region. *Bulletin of Lviv University. Geographical series*. 2013. Issue 43. PART 1. PP. 281-287.
34. Kolomyia banned from holding Pysanka festival. UKRINFORM. 30.04.2021. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3238583-u-kolomii-zaboronili-provoditi-festival-pisanka.html>.
35. In August, 12 festivals will take place in Prykarpattia 27.07.2021
36. Fabryka-Prottska O. Folk music culture of Lemkos and Rusyns of the Carpathian region: tradition, transformation, identification: a monograph. SHEI “V. Stefanyk Precarpathian National University”. Ivano-Frankivsk: Suprun V.P., 2020. 496 p., 24 illus.
37. Fabryka-Prottska O. Song culture of Lemkos of Ukraine (XX-XXI centuries): a monograph. Ivano-Frankivsk: Nova Zorya, 2013. 328 c.
38. Fabryka-Prottska O. Specificity of presentations of folk music art at folklore festivals of the Ukrainian western borderland. *Ethnographic notebooks*. Lviv, 2019. № 1 (145). C.208-213. URL : <https://nz.lviv.ua>
39. Fabryka-Prottska O. Lemkivska Vatra Festival as an important component of Ukrainian-Polish artistic cooperation. *Ethnographic notebooks*. Lviv, 2020. № 1 (151). C. 200-206. URL : <https://nz.lviv.ua>
40. Fedorak V. Historical and cultural foundations of the formation and development of ethnotourism in Ukraine in 1991-2014 (based on the materials of Ivano-Frankivsk region). Candidate of Historical Sciences: 07.00.01 / SHEI «V. Stefanyk Precarpathian National University», Ivano-Frankivsk, 2016. 281 c. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Fedorak_Volodymyr/Istorykokulturni_zasady_stanovlennia_i_rozvytku_etnoturyzmu_v_Ukraini_19912014_rr_na_materialakh_I.pdf?PHPSESSID=mj9vgb374e3hqgeb7l22fvosb7
41. Furdychko A. Ethnofestival flourishing of the late XX - early XXI centuries as an integral part of the folklore movement of Ukraine. *Ethnographic notebooks*. № 4 (142), 2018. C. 1000-1008. URL: <https://nz.lviv.ua/archiv/2018-4/24.pdf>
42. Folklore festivals in the system of modern means of disseminating ethnographic information and popularizing cultural and artistic heritage. HDAK.2011 P. 155-164. URL: <http://ku-khsac.in.ua/kultura35/18.pdf>

ETHNO-FESTIVAL MOVEMENT OF PRYKARPATTIA IN THE CONTEXT OF PRESERVING CULTURAL IDENTITY

Ozorovych Vasyl – PhD student D. student at the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Fabryka-Prottska Olga – Professor, Doktor of Study of Art,
Department of Music Ukrainian Studies and Folk Instrumental Art
Educational and Research Institute of Arts,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,
Ivano-Frankivsk, Ukraine,
Faculty of Philosophy, Institute of Music and Art,
Department of Music, Prešov University in Prešov (Slovak Republic)

The article comprehensively presents a panorama of ethnic festivals in Ivano-Frankivsk region with a view to preserving cultural identity in the context of spiritual and artistic culture of Ukraine. It is noted that over the past decades, the

development of the ethno-festival movement in Ivano-Frankivsk region has been gaining momentum, improving each time in the organizational, professional and commercial spheres. The vast majority of such performances take place in the open air. It is emphasized that the impetus for holding art events at the local level was the international ethnofestival «Rodoslav», which launched the revival of the traditional authenticity of the ethnographic regions of Ivano-Frankivsk region and the creation of new performances, etc. The most popular ethnofestivals are briefly reviewed, including the Hutsul International Festival, «Rodoslav», «Pysanka», «Kolomyika», «Kolyada na Maislyakh», «Rizdvo v Karpatach», «Karpatska Drumba», «Carpathian SPACE», Global Village Festival of Cultures, Vasyl Mohur Regional Hutsul Festival and many others. It is proved that the ethno-festival movement, despite the difficult realities of today in Ukraine, contributes to the preservation and popularization of traditional folk culture, educating a new generation of Ukrainians on the basis of national traditions. In addition to communication and positive emotions, the festival movement carries a mutual exchange of cultural information that promotes mutual respect and understanding between peoples. Throughout history, the ethnographic regions of Ukraine, in particular its western part, have been an inexhaustible source of authenticity. In addition to communication and positive emotions, the festival movement carries a mutual exchange of cultural information that promotes mutual respect and understanding between peoples. Throughout history, the ethnographic regions of Ukraine, in particular its western part, have been an inexhaustible source of authenticity.

Key words: ethnofestival, Prykarpattia, Hutsul region, cultural identity, traditions, folklore, crafts.

Надійшла до редакції 26.11.2024 р.

УДК: 007 : 316.775

ПЕРФОРМАТИВНИЙ ПРОСТІР, ГЕТЕРОСЕКСУАЛЬНІСТЬ І ЕМОЦІЙНА ЕКОНОМІКА В РЕАЛІТІ-ШОУ «ХОЛОСТЯК» ТА «ХОЛОСТЯЧКА»

Решетнік Григорій – старший викладач кафедри тележурналістики,
Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ,
<https://orcid.org/0009-0002-9547-5828>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.901>
grishareshetnik@gmail.com

Стаття присвячена культурологічному аналізу зв'язку перформативності, гендеру та засад емоційної економіки в рамках реаліті-шоу «Холостяк» та «Холостячка». Вперше розглянуто саме з позиції культурологічного підходу контекст функціонування та експлуатації любовного наративу, згідно з яким створюється та функціонує реаліті-шоу «Холостяк» і «Холостячка». Підкреслюється, що особливістю реаліті-шоу та франшизи «Холостяк» та «Холостячка» є створення перформативного простору, регульованого любовним наративом, завдання якого полягає у тому, щоб, по-перше, емоційно збуджувати та мотивувати конкурсантів брати участь у цьому шоу, по-друге, підтримувати та підігрівати в глядацької аудиторії увагу до цього проєкту, і, по-третє, ринково детермінувати численні візуалізації та інтеракції, що продиктовано форматом й цілями проєкту.

Ключові слова: реаліті-шоу, «Холостяк», «Холостячка», любовний наратив, емоційна економіка, гендер, гетеросексуальність, перформативний простір.

Постановка проблеми. Міфології навколо любові та романтики тривалий час структурували наше розуміння інтимності та зв'язку. Кохання, мабуть, одна з перших усвідомлених емоцій; воно позиціонується як те, що об'єднує сім'ю, що є причиною народження. Зокрема романтичне кохання розглядається як чинник творення сімей, причина продовження роду та шлюбу. З часом любов, як емоція, змістилася у фантастичну сферу, де вона є причиною самої нашої появи. Це приємно думати, що ми народжені через любов. Кохання має статус як емоції, так і структури. Один із сучасних підходів у рамках культуральних студій, якого дотримуюсь і я, трактує любов як продукт соціальних і культурних систем влади та гегемонії, що детермінує наші стосунки. Останнє – це те, що мене найбільше цікавить: як саме любов стала засобом структурування та регулювання стосунків, нерозривно пов'язаних із сексуальністю та соціальним становищем. Чи можливо врятувати кохання від тенет влади, в які воно потрапило?

Наративи про кохання та романтику, поширені в усьому світі, вже давно базуються на гетеросексуальності. У наш час можна спостерігати як семантика, пов'язана з гетеросексуальним коханням, постійно транслюється на наших теле-екранах, відображаючи норми та структури повсякденності. Жодна форма медіа не намагалася відобразити повсякденність так як реаліті-шоу. І в цьому ключі, дейтинг-шоу «Холостяк» і «Холостячка» – це сучасна ітерація того, що робилося віками: розповіді історій кохання. От лише потрібно розуміти, що доволі легко впасти в залежність від безглуздості шоу як форми реальності, яке за своєю суттю має на меті передати сучасну історію кохання.

Історії, створені продюсерами, відповідають ширшому розумінню романтики і любовних наративів, які існували та розвивалися з часом. Так, Е. Брукс аналізує багато історичних творів про зміну уявлень про кохання і романтику з часом, звертаючи увагу на ліричну французьку провансальську поезію кінця XI ст., коли мандрівники-чоловіки неаристократичного походження співали вірші про кохання